

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 180 Claremont St., Toronto 8, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa

Kaina 10 ct.

Nr. 41

Penktadienis, Gegužio (May) 26, 1961, Toronto, Ontario

METAI XXX

Balandžio 24 dieną lankėsi Ottawa masinė bedarbių delegacija su reikalavimais, kad būtų atkreipta didesnė atyda į bedarbių reikalus.

Delegacija, kurioje dalyvavo virš 1,000 bedarbių iš daugelio vietų, reikalavo, kad apdrauda nuo nedarbo būtų mokama ir po gegužės 15,

jeigu nėra darbo. Nuotraukėje matote dalį tos delegacijos prie federalio parlamento rūmų Ottawoje su savo plakatais.

Kennedis ir Chruščiovas Susitiks Birželio 4 Dieną Vienoj, Austrijoje

WASHINGTON. — Gandai, kad prezidentas Kennedis ruošiasi susitikti su premjeru Chruščiovu ir pasitarti, pasitvirtino. Jau nustatyta, kad jų susitikimas įvyks Vienoje, Austrijoje, birželio 4 dieną.

Kennedis prieš tai lankysis Paryžiuje ir tarsis su

prezidentu De Gaulle. Iš Paryžiaus vyks į Vieną, o grįždamas užsuksias į Londoną pasimatyti su premjeru Macmillanu.

Su Kennedžiu bus ir valstybės sekretorius Dean Rusk, kuris po pasikalbėjimo dviejų K grįždamas užsuks į Paryžių pranešti apie pasikalbėjimo rezultatus.

Šio dviejų didžiųjų lyderių susitikimo tikslas esąs ne derėtis ir susitarti, bet laisvai apkalbėti didžiąsias problemas ir tokiu būdu pamatyti, kokios galimybės pašalinimui skirtumų tais klausimais, kurie kelia tarptautinį įsitempimą.

Tuo pačiu sykiu yra sakoma, kad jeigu pasitarimas Genevoje dėl uždraudimo nuklinių bandymų nerodys jokio progreso, tai Kennedis gali pakeisti savo nuomonę apie šį susitikimą.

Yra spėjama, kad jeigu pasitarimas Genevoje neduos jokios vilties, tai Jungtinės Valstijos turėsiančios padaryti drastiškus tarimus: atšaukti Kennedžio susitikimą su Chruščiovu ar ne; atnaujinti nuklinių bandymus ar ne; padidinti ginklavimąsi ar ne.

Konferencija dėl nuklinių

bandymų uždraudimo tęsiasi daug laiko, bet atrodo, kad niekas tuo metu nebandė nuklinių eksplozijų, nors jokių kontrolių nėra. Atrodo, kad per didelį reikalavimą kontrolių su didžiausiomis teisėmis yra bereikalingas. O jis nemažai trukdo susitarimui.

Aplamai, pranešimas, kad Kennedis susitiks su Chruščiovu kelia pasaulyje didelį susidomėjimą.

Reikalauja Uždrausti Streiklaužiavimą

TORONTO. — Toronto Distrikto Darbo Taryba kreipėsi į Ontarijos Darbo Federaciją su reikalavimu, kad ji vestų kampaniją už uždraudimą streiklaužiavimą.

Jeigu būtų uždrausta kompanijoms samdyti pašalinius laike streiko, būtų išvengta daug nemalonumų, sako taryba.

Taryba taipgi kreipėsi į Kanados Darbininkų Kongresą, kad atskreiptų į visas savo unijas, kad jos ignoruotų Royal York viešbutį Toronte, kurio darbininkai

Konservatai Bijo, Kad Nauja Partija Nelaimėtų

VANCOUVER. — Prekybos ir pramonės ministras George Hees iškėlė viršun, kaip konservatai išsigandę, kad nauja partija, kuri yra organizuojama, gali laimėti rinkimus.

Kalbėdamas čionai pirklų ir pramonininkų konferencijoje, jis sakė, kad Kanados biznieriui turi stengtis sukurti daugiau darbų, jeigu jie nenori matyti Kanadoje socialistinę federalę vyriausybę.

Jis sakė, kad jeigu biznie-

riai nedirbs sunkiau, kad išplėtus prekybą, tai jie atidarys duris kitokiai ekonominei sistemai, kuri naudos griežtesnes kontroles.

"Jeigu mes neveiksime", šaukė jis, "tai vieną dieną kanadiečiams nusibos gyventi taip ir jie gali pabandyti ką nors kita".

Girdi, nepakanka sėdėti ir laukti, kad esakymai įkristų į sterblę, kaip kad būdavo tuoj po karo. "Tie laikai praėjo", sako jis.

Jis ragino ir darbininkus kooperuoti, kad Kanados prekių kainos būtų tokios, kurios galėtų lenktyniuotis su kitų. Kitaip sakant, kad darbininkai sutiktų už mažiau dirbti Bet tuo pat laiku jis užmiršo priminti, kad kimpānijos pasitenkintų su mažiau pelno.

Jis galėjo paminėti ir tą faktą, kad Kanada dar vis varžo prekybą su nekuriomis šalimis nekuriomis gaminiais.

Kaip ten nebūtų, vistik matosi, kad konservatai išsigandę. Nauja partija, kurią organizuoja unijos ir socialdemokratai, ir kurios organizavimui pritaria komunistai, nors ir neatsisako kritikos, kelia jiems rūpestį.

Naujos partijos paskelbtą programą, kurią turės užgirti ar pataisyti steigiamoji konvencija, turi ir gerų punktų, kurie galėtų pašalinti nekuriuos ekonominius negerumus, jeigu būtų igyvendinta.

Rykliai Staigia

Kanados spaudoje dažnai pasirodo reikalavimai, kad vyriausybė parduotų sintetinio gumo įmones Sarnioje privatiškai kompanijai. Bet visai nenuostabu, kad atsiranda tokių reikalavimų.

Praėjusiais metais tos įmonės davė vyriausybei virš \$9,000,000 pelno. Tai graži suma.

Tuo pat laiku nesigirdi reikalavimų, kad būtų parduoti vyriausybės kontroliuojami gelžkeliai — Canadian National Railways. Mat šie kasmet duodavo deficito ir vyriausybė turi padengti.

Kastro Išmainytų Belaisvius ant JAV Buldozerių

HAVANA. — Kubos premjeras Fidelis Kastro paskelbė, kad jis sutiktų iškeisti visus suimtuosius įsiveržėlius ant amerikinių buldozerių, kuriuos kubiečiai panaudotų statyboms.

Kubos pabėgėlių tarpe ši propozicija randa pritarimo ir sakoma, kad jie pradėję judėjimą už tai.

Belaisvių komitetas iš 10 nuykyo į Miami be jokios sargybos tartis dėl tokio apsiskeitimo.

WASHINGTON. — Jungtinėse Valstijose jau sudarytas komitetas sukėlimui reikiamos sumos nupirkimui buldozerių ir traktorių dėl išmainymo ant pakliuvusių į belaisvę įsiveržėlių.

Komitetui vadovauja buvęs prezidentas Eisenhoweris, Rooseveltienė ir Reuther, auto darbininkų unijos prezidentas.

Sutiko Dalyvauti Neutralių Konferencijoje

BELGRADAS. — Į Indonezijos, Jugoslavijos ir Jungtinės Arabų Respublikos išsuntintą pakvietimą dalyvauti neutralių valstybių konferencijoje jau 23 šalys davė atsakymą, kad jos dalyvaus.

streikuoja už algų pakėlimą, o savininkai ryžtasi sulaužyti streiką skėbų pagalba.

Iš Kanados Gyvenimo

120,000 gelžkelių grūmėsi su kompanijomis labai ilgai, bet jie gajū gale laimė-ji 14 centų į valandą algų pakėlimą.

Mat gelžkelių streikas suparalyžuotų traukinių judėjimą ir padarytų daug nuostolių kompanijoms.

Bet Royal York viešbučio savininkai, CPR kompanija, ta patį kompanija, kuri buvo priversta pakelti algas gelžkeliams, atsisako pakelti algas viešbučio darbininkams.

Ir šie prašo tik 10 centų į valandą. Ir ne vienu kartu — per tris metus.

Kompanijos atsinešimas linkui Royal York darbininkų rodo, kaip išnaudotojai vertina žmogų.

Toronto miesto majoras neiškentė — paskelbė, kad jis eis per pikieto liniją į Royal York viešbutį.

Matote, jam gaila tų banketų, į kuriuos jį kviečia. Tai kas, kad darbininkai streikuoja.

Darbininkai turėtų šį faktą atsiminti ir atėjus rinkimams nebalsuoti už jį.

Valeria Smith, 26 metų mergina, dirbusi už braižytoją Midwest Surveys kompanijoje, Calgary mieste, neteko darbo už tai, kad pagyrė Kubos vyriausybę su Kastro priešakyje.

Tai ne pirmą jos bėda šioje srityje.

Pora metų atgal ji lankėsi Tarybų Sąjungoje ir sugrįžusi pasakojo bažnytinėse organizacijose apie patyrimus tenai. Kai kas apskundė ją ir ji buvo priversta apleisti poziciją kaip Cubs lyderka ir sekmadieninės mokyklos mokytoja.

Vienas kanadietis neteko valdiško inžinieriaus darbo už tai, kad jis susidraugavo su eskime, su kuria ketina vestis.

Vyriausybės reguliacijos draudžia neeskimams palai-kyti intymius santykius su eskimais.

Istorikas Arnoldas Toynbee, kalbėdamas į studentus Londone, ragino Vakarų tautas apvalyti savo pusę, jei nuori visai praktiški.

Jis sako, kad taip vadina-mos rytinės tautos ilgai nebus antrojoje vietoje.

Jo nuomone, visai nenormalu, kad mažuma stovėtų aukščiau už didžiumą.

Vakarai taipgi turį gerbti tarptautinius įstatymus. Jis priminė, kaip vokiečiai 1939 metais užpuolė ant Belgijos ir kitų šalių, britai, francūzai ir izraelitai ant Egipto, o amerikiečiai ant Kubos.

Tai esančios didelės dėmės ant Vakarų veido.

Kanados Darbininkų Kongreso prezidentas Jodoin pasmerkė Jungtinių Valstijų rolę Kubos invazijoje, bet tuo pat sykiu bandė įkasti ir Kastro vyriausybei "už terorą ir priespaudą".

Bet jis nepaaiškino, kad bombas eksploduoja ir kitais būdais terorizuoja ramius piliečius ne Kastro vyriausybė, o nacionalistai, remiami Jungtinių Valstijų kapitalistų.

Kada Francijos reacionieriai pradėjo sprogdinti bombas ir generolai bandė nuversti De Gaulle vyriausybę, De Gaulle irgi buvo priverstas imtis tvirtų priemonių, kad pastojus kelią kraujo praliejimui.

Kanadietis

Rabinas Feinberg Apleidžia Rabinystę

TORONTO. — Rabinas Abraham L. Feinberg, lyderis judėjimo prieš nuklinius ginklus, pranešė spaudai, kad rugpiūčio mėnesį pasitrauks iš rabinystės. Jis išbuvo Holy Blossom sinagogos rabinu 18 metų.

Jis, tačiau, tęs kovą prieš nuklinius ginklus.

Gyvenimas šiandien, sako jis, yra džiunglinė egzistencija, kiekvienas stengiasi tikėtai dėl savęs.

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoje

1. LIETUVA ŠIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapias, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol. spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. SLIAPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS ŠEŠELIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Dvasiškai šiandien, jis sako, priversti išsižadėti savo miesijos ir tapti pardavėjais.

Tikinčiųjų skaičius padidės, bet tuom pat sykiu esąs pastebimas moralinis puvimas.

Prisidėjimas Prie AVO Kainuos Milijonus

OTTAWA. — Kennedys, lankydamasis čia, kalbino Kanadą įstoti į Amerikos Valstybių Organizaciją. Ir kaip atrodo, tai Kanados vyriausybė linkusi ne tik padėti Kennedžiui kovoti prieš "komunizmą", bet ir prirašyti Kanadą prie tos organizacijos.

Bet narystė toje organizacijoje kainuotų pinigą. Pavyzdžiui, narystė viena kainuotų \$1,000,000 į metus. Pasakui yra kitokių išlaidų. Bendrai, susidarytų apie \$1,500,000 į metus.

Kennedys taipgi prašė Kanadą, kad prisidėtų su finansine parama gelbėjimui Lotynų Amerikos nuo komunizmo.

Deguonis prieš Nuovargį

Paryžiuje pastatyti automatai, kuriuose, įmetus atitinkamos vertės monetą, galima kvėpuoti grynu oru. Už 1 franką automatas išskiria 20 l dujų. Šie prietaisai turės atgaivinti žmones, kurie pervargo arba ilgėsnį laiką dirbo nevedinamose uždarose patalpose.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kausciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinties naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

APSUKRUS VAIKINAS IŠ BRUKLINO. R. Mendas. Apysaka. Knyga 436 puslp. Knygyne Nr. 480.

SU TAVIM AŠ KALBU. Vacys Reimeris. Eilėraščiai. Knyga 176 puslp. Knygyne Nr. 481.

KETURIOS STYGOS. Alg. Baltakis. Eilėraščiai. Knyga 160 puslp. Knygyne Nr. 482.

NERAMŪS PAUKŠČIAI. Br. Mackevičius. Eilėraščiai. Knyga 102 puslp. Knygyne Nr. 483.

GIRIŲ GIESMĖ. Lesia Ukrainka. Trijų veiksmų drama. Knyga 168 puslp. Knygyne Nr. 484.

DVIDEŠIMT TRETIJI METAI. V. Hugo. Apysaka. Knyga 476 puslp. Knygyne Nr. 485.

KRAUJAS IR SMĖLIS. V. Blasko-Ibanjesas. Romanas. Knyga 404 puslp. Knygyne Nr. 486.

KAROLIO IX LAIKŲ KRONIKA. P. Merime. Knyga 272 puslp. Knygyne Nr. 487.

PIRMIEJI. Eug. Tautkaitė. Apysaka. Knyga 224 puslp. Knygyne Nr. 488.

CHAIRĖJAS IR KALIROJĖ. Charitonas. Apysaka. Knyga 174 puslp. Knygyne Nr. 489.

LIETUVIŲ LITERATŪROS GRETOSE. B. Pranskus. Straipsnių rinkinys. Knyga 536 puslp. Knygyne Nr. 490.

GYLYS. E. Voinič. Apysaka. Knyga 364 puslp. Knygyne Nr. 491.

VAISVILA. St. Vaineikienė. Romanas. Knyga 212 puslp. Knygyne Nr. 492.

ŪZIA MELSVAS ŠILAS. Kazys Jakubėnas. Peozija. Knyga 452 puslp. Knygyne Nr. 493.

ZVILGSNIS Į PRAEITĮ. R. Mizara. Autobiografinis veikalas. Knyga 336 puslp. Knygyne Nr. 494.

ITE, MISSA EST. (Eikite, Mišios Pasibaigė). J. Ragauskas. Religinių patyrimų aprašymai. Knyga 496 puslp. Knygyne Nr. 495.

KUMECIO DUKTĖ. C. Pračkauskaitė. Apysaka. Knyga 296 puslp. Knygyne Nr. 496.

LORDAS DŽIMAS. D. Konradas. Apysaka. Knyga 420 puslapių. Knygyne Nr. 497.

MANO KELIAS Į MUZIKOS MENĄ. Ant. Sodeika. Atsiminimai. Knyga 112 puslp. Knygyne Nr. 498.

LIETUVIŲ DRAMATURGIJA. J. Lankutis. Kritikos Eliudai. Knyga 324 puslp. Knygyne Nr. 499.

ROŽĖS ŽYDI RAUDONAI. Alf. Bieliauskas. Romanas. Knyga 452 puslp. Knygyne Nr. 500.

DRAMOS. F. Šileris. Knyga 488 puslapių. Knygyne Nr. 501.

BUTKUS. KERSYTOJAS. Jonas Apyzius. Apakymai. Knyga 272 puslapių. Knygyne Nr. 502.

MOSŲ RASYTOJAI. V. Kubilius. Knyga 304 puslapių. Knygyne Nr. 503.

PRIE PIETŲ BUGO. D. Medvedevas. Apysaka. Knyga 528 puslp. Knygyne Nr. 504.

MIRTIES ŠOKIS. B. Kelermanas. Romanas. Knyga 532 puslapių. Knygyne Nr. 505.

TRYS DRAUGAI. E. M. Remarkas. Romanas. Knyga 556 puslp. Knygyne Nr. 506.

APYSAKA APIE ZOJĄ IR SURĄ. L. Kosmodemjanskaja. Knyga 302 puslp. Knygyne Nr. 507.

TARYBŲ LIETUVOJ

Naujos Kino Apybraižos

VILNIUS. — Nemaža kino apybraižų apie geriausias miesto ir kaimo žmones sukūrė pastaruoju metu Lietuvos kino studija. "Šviesių svajonių žmonės" — taip pavadintas režisieriaus — operatoriaus G. Činkojano trijų novelių filmas, kuriame pasakojama apie Eišiškių rajono "Pirčiupio" kolūkio kukurūzų augintojus, apie Šiaulių rajono "Raudonosios vėliavos" žemės ūkio artelės paukštinkus, apie Žagarės rajono "Pergalės" kolūkio sodą. Jaunuolių — Tarybų Lietuvos amžininkų biografijos skirta kino apybraiža "Svajos ir likimai". Apie Tarybų Lietuvos 20-ųjų jubiliejinę dieną šventę pasakojama filme "Dainos jaunystei", kurio vienas variantas skiriamas plačiam ekranui. Pagal rašytojo J. Dovydaičio scenarijų buvo sukurtas filmas "Nemuno žiburiai" — apybraiža apie Tarybų Lietuvos elektrifikavimą, Kauno HES statytojus.

Šių metų planuose numatyta pagaminti filmus, kurie pasakos apie geriausias respublikos karvių melžėjas, melioratorius, šieno milų gamybą. Viena apybraiža bus skirta antireliginei temai. V. Starošas sukurs filmą apie komunistinio darbo žmones — Akmenės statybinių medžiagų gamintojus.

Studijos darbuotojų grupė, vadovaujama L. Maciulevičiaus, išvyks drauge su Valstybiniu nusipelnusiu dainų ir šokių liaudies ansambliu į kelionę po vietas, kuriose ansamblis pradėjo savo kelią Didžiojo Tėvynės karo metais.

Nuotraukoje: respublikos Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijos V. suvažiavimo dalyviai (iš kairės į dešinę) — Draugijos Kaunavarsko rajono skyriaus valdybos sekretorė S. Kapčienė,

Premija Liaudies Teatre

Tauragė. — Vietos liaudies teatras parodė žiūrovui savo naują pastatymą — D. Medvedenkos komedią "Akmuo ant kelio". Spektaklį režisavo buvęs Vilniaus kultūros — švietimo technikumui auklėtinis Juozas Grigas.

Tai jau trečias jaunojo režisieriaus pastatymas.

Svečiams, Turistams

VILNIUS. — Nerimi plaukia iliuminuotas keleivinis laivas. Nuo denio sklinda muzika, dainos. Tai vilniečiai poilsiauja. Jie drauge su ekskursijų vadovu aplankė Verkius, o dabar pakils į Gedimino kalną ir susipažins su Pilies muziejumi.

Ekskursijos Nerimi — tai viena iš daugelio vasaros staigmenų, kurias ruošia darbo žmonės ir jų svečiams Vilniaus ekskursijų biuras, susikūręs prie miesto vykdomojo komiteto.

Neseniai egzaminus išlaikė 40 ekskursijų vadovų, kurie išklaušė specialistų paskaitas apie sostinės praeitį, meno paminklus, apie miesto pramonę, kultūros įstaigas, apie Vilniaus vystymosi perspektyvas. Ruošiamos tematinės ekskursijos: "Vilniaus revoliucinė praeitis", "Vilnius tarybinės santvarkos metais" ir kitos.

Pravažiuojantiems pro Vilnių keleviams bus rengiamos trumpalaikės ekskursijos autobusu. Sostinės svečiai taip pat galės susipažinti su Vilniaus apylinkėmis — Trakais, Verkiais, Žaliausiais ežerais.

Vilnius šiandien. Stalino prospektas ir Liudo Giros gatvės sankryža. Toliau matyti buvusios katedros varpinė Gedimino aikštėje.

Kėdainiai — Statybų Miestas

Aplink gražų skverą vienas šalia kito stovi nauji šiuolaikiniai pastatai — grakščių formų plačiaekranis kinas "Nevėžis", pašto skyrius rūmai, dviejų aukštų restoranas, didelis buitinio aptarnavimo kombinatas. Netoliese — išsitas naujų gyvenamųjų namų kvartalas.

Taip dabar atrodo Kėdainių centras. Visi šie pastatai čia iškilo neseniai. Tačiau tai tik dalis tų namų, kurie papuošė miestą šiame septynmetyje. Buvo pastatyti kultūros namai su 500 vietų žiūrovų sale, vasaros kavinė, didelė kepykla, eilė gyvenamųjų namų. Vien tik praėjusiais metais buvo perduota naudojimui daugiau kaip šimtas butų.

Šiomet Kėdainiuose kyla chemijos kombinato korpusai. Rekonstruojami ir plečiami Kėdainių elektros aparatūros gamykla, o taip pat Šiaulių "Elnio" odų — avalynės kombinato filialas.

Miestą labai papuoš pradėta statyti trijų aukštų universalinė parduotuvė. Jos sienos bus iš metalinių konstrukcijų ir stiklo. Tai — pirmasis tokio tipo prekybinis pastatas Pabaltijoje. Gražia architektūra pasižymės ir statomas 120 vietų vaikų lopšelis — darželis.

Platų užmojų šiais metais įgavo gyvenamųjų namų statyba. Iš viso šiemet kėdainiečiai gaus daugiau kaip 140 butų. Lygiagrečiai su statyba vykdomi miesto tvarkymo darbai. Šiuo metu tiesiamos naujos požeminės komunikacijos. Gyventojų patogumui bus įrengtas plažas prie Nevėžio.

GINTARO DIRBINIAI — Į AUSTRALIJĄ

KLAIPĖDA. — "Dallės" kombinato gintaro meistrai

išsiuntė savo gaminius į Australiją, kur jie bus eksponuojami tarptautinėje mugėje Sidnėjaus mieste.

Kombinate pagaminti gintaro papuošalai bus eksponuojami Poznanėje įvyksiančioje tarptautinėje mugėje. Lietuvos gintaro meistrų produkcija jau buvo eksponuota 27 tarptautinėse parodose ir mugėse ir visur susilaukė aukšto įvertinimo.

Valstybinio akademinio operos ir baletų teatro kolektyvas vilniečiams parodė naują operą "Sicilijos mišparai". Šis pastatymas — tai penktoji Dž. Verdi opera, pokario metais išvydusi ramos šviesą šiame teatre. Operoje vaizduojama didvyriška liaudies kova Sicilijos saloje prieš prancūziškuosius kolonizatorius.

Pagrindinius vaidmenis atlieka respublikos nusipelnę artistai E. Saulevičiūtė, V. Adamkevičius, Lietuvos liaudies artistas J. Stasiūnas, solistas A. Lietuvninkas ir kiti.

Nuotraukoje: scena iš trečiojo veiksmo, Arigo — V. Adamkevičius.

Vokietijos Specialistai Apie Parduotuvių Statybą Lietuvoje

ŠIAULIAI. — Čia sveičiausi Vokietijos Demokratinės Respublikos kooperatyvų sąjungos valdybos viršininkas H. Vinteris ir architektai G. Rotė ir V. Prendelis. Svečiai apžiūrėjo statybos valdybos materialinę — techninę bazę, Kelmės, Rietavo ir kituose respublikos rajonuose statomas parduotuves, susipažino su prekybos tinklo statybos metodais.

Vokietijos Demokratinės Respublikos specialistai labai šiltai įvertino parduotuves, statomas iš stambių surinkamųjų gelžbetoninių plokščių. Remonto — statybos valdybos viršininkui J. Čyviui papasakojus, jog tokia parduotuvė sumontuojama per 6 dienas ir kainuoja 20 su viršum procentų pigiau, negu statant iš plytų, vadovas H. Vinteris pareiškė:

— Puiku! O pas mus tokia parduotuvė statoma daugiau kaip metus laiko. Parvykęs būtinai spaudoje pasakosiu apie jūsų patyrimą. Stengsimės ir mes nedelsiant įsisavinti tokių parduotuvių statybos metodus.

Trumpai

Vakarą tema "Tikėti ar ne?" surengė Telšių rajono ateistų namai, rajoninė biblioteka ir "Komunizmo aušros" laikraščio redakcija. Jame dalyvavo apie 600 telšiečių.

Ekonominė konferencija lininkystės vystymosi klausimais įvyko Jiezne. Pranešimus padarė Žemdirbystės instituto Vokės filialo moksliniai bendradarbiai P. Kadžiauskas, R. Laurinavičius, Liaudies ūkio tarybos Lengvosios pramonės valdybos pirminio linų apdirbimo skyriaus vyriausiasis inžinierius M. Kriaužlys ir kiti.

Apie 400 Lentvario "Kaitros" sanitarijos — technikos dirbinių gamyklos darbininkų ir tarnautojų mokosi. Daugiau kaip 200 žmonių kelia savo bendrojo išsilavinimo lygį.

Nauji kultūros namai pastatyti Joniškėlyje. Dviaukščiam pastate įrengta 430 vietų žiūrovų salė, kambariai ratelių darbui, patalpos bibliotekai ir skaityklai.

Jaunųjų ateistų klubą įsteigė Šiaulių Felikso Žemaičio vardo vidurinės mokyklos pionierių draugovė.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

KENNEDŽIO VIZITAS

Prezidentas Kenedis pirmą žygį į užsienį padarė aplankydamas Kanadą. Iš jo kalbos abiems atstovų rūmams mes matome ir kodėl. Jį vertė atsilankyti Kanadoje tas faktas, kad Kanados visuomenė pasireiškė opozicija Jungtinių Valstijų politikai. Ypač ji ryškiai pasirodė ryšium su Kuba. Kanada ne tik atsisakė dalyvauti pilnai ekonominiame boikote, bet ir pastebėjo per užsienio reikalų ministrą, kad Jungtinės Valstijos nelieš Kubos be sutikimo kitų Amerikos kontinento šalių. Dar buvo pastebėta, kad vykdomos reformos yra tikrai pagrįstos Kubos žmonių interesais.

Kenedis bandė sušvelninti opoziciją, įtraukti Kanadą į Amerikos Valstybių Organizaciją, prikalbėti, kad ir Kanada teiktų finansinę ir materialią paramą Lotynų Amerikos šalims. Visa tai buvo apvilpta gražiais obalsais.

Kanados visuomenė, ypač Ottawos gyventojai, gražiai priėmė prezidentą Kennedį. Bet tolimesnės Kanados žmonių simpatijos Jungtinėms Valstijoms ir jų vyriausybei priklausys nuo to, kaip Jungtinės Valstijos eis toliau. Jeigu jos ir toliau varys reakcinę politiką, tai Kennedžio vizitas nebus vaisingas.

GLOBOJAMŲJŲ TARPE

Jungtinės Valstijos globoja pasaulyje daugelį šalių. Jų tarpe yra visos tos, kuriose vyksta perversmai vienas paskui kitą. Pavyzdžiui, Turkija, Iranas, Pietų Korėja, Pietinis Vietnamas, Laosa.

Pietų Korėjoje vėl įvyko perversmas. Šiuo tarpu armija nuvertė rinktą valdžią. Kiek ji buvo geresnė už Syngman Rhee valdžią, sunku pasakyti, bet vistiek ji buvo rinkta. Dabar generolai pastatys savo valdžią.

Atrodo, kad Pietinės Korėjos reakcionieriai buvo išsigandę žmonių įtakos augimo. Visuomenė vis tvirtiau reikėsi ir augo reikalavimai demokratijos praplėtimo.

Amerikiečiai, kurie tenai palaiko savo ginkluotas jėgas, ir kurie, faktinai, stovi priešakyje ir Pietinės Korėjos armijos, kadangi visos ginkluotos jėgos Pietinėje Korėjoje yra po Jungtinių Tautų vėliava, truputį paniurnėjo, bet nepasipriešino perversmui. Matysite, jie greitai pripažins naują vyriausybę.

SKAITYKIT MEMORANDUMĄ

Liaudies Balse rasite Kanados Taikos Kongreso memorandumą aprašymą. Jis buvo įteiktas Kanados vyriausybei, kuomet lankėsi plati delegacija Ottawoje. Tai labai reikšmingas pareiškimas.

Reikia atkreipti atydą ypač į du faktus: kad atominiame kare negali būti laimėtojų; kad taip vadinamos slėptuvės, kurias siūloma statyti, yra žmonių apgaudinėjimas. Jos tikrai migdo žmones, sulauko nuo veikimo už taiką.

Visuomenė turi vesti energingą kovą prieš nuklinius ginklus. Jie turi būti uždrausti ir sunaikinti. Tai jau nebe karo ginklai, o tiesiog žmonijos išnaikinimo.

Vienos 20 megatonų bombos užtektų sunaikinti tokį miestą, kaip Torontas ar Montrealas. O Amerika ir Tarybų Sąjunga turi tūkstantius tokių bombų, užtektų po kelias kiekvienam miestui, ne tik Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje, bet ir Europoje ir kituose kontinentuose.

Jeigu žmogus nori palikti žmogumi ir tęsti pažangą, tai jis turi išsivadėti nuklinių ginklų.

Ir nėra taip sunku to atsiekti. Jeigu tik visuomenė tvirtai pasisakys prieš juos, niekas nedrįs naudoti juos.

Kanadoje dabar renkami parašai po peticija. Pasirašykite patys ir kitus raginkite, kad pasirašytų.

Gyvenimas Prabėga Šuoliais

Antanas Venclova

Gyvenimas prabėga šuoliais
Su raudomis ir su dainom,
Lyg garsas atkastos Apuolės,
Škambėjusios senom dienom.

Tu stovi ties riba, kai teisti
Tavęs naują kartą ateis,
Ir tau telieka vieno geisti, —
Gal ji supras ir tau atleis.

Gal ji supras epochą tavo,
Kurioj tu grūmeis ir klupai
Ten, kur tranšėjos ir kapai,
Kai žemė verkė ir siūbavo.

Gal ji supras, kad tau reikėjo
Rašyti, šaukti tuo metu,
Kai milijonai užmuštų
Ir miestai sugriauti tylėjo.

Gal ji pajus, kad negailėjai
Tu mūsųose žiauriuos sąvės,
Kai tavo laiko Galilėjai
Kelius pralaužė į erdves.

Gal ji supras, kad savo širdį,
Nervus ir nemigas naktų
Atidavei, kad pačią mirtį,
Jeigu reikės, užmuštum tu.

Ivairiomis Temomis

Vytautas Kastytis kimba Tėviškės Žiburiose prie buvusio kunigo J. Ragauskio už atsisakymą kunigybės ir religijos ir propagavimą komunizmo. Žmogelis, negalėdamas sukritikuoti, griebiasi primetimo komunistams stabmeldystės.

Gerbimas asmenų už jų atliktus darbus liaudies labui, Vytautui Kastyčiui yra stabmeldystė. Nors asmens garbinimas (Stalino laikais) buvo pertoli nuklydęs, tačiau nieko bendra neturi su stabmeldyste.

Jeigu kalbėti apie asmens garbinimą, tai jo reikia ieškoti pas katalikus. Jie ne tik popiežių laiko kaip kokiu dievu, neklystančiu, bet ir visokias davatkas garbina, pavertę jas "šventaisiais".

Be to, katalikų bažnyčios pilnos prikimštos visokių stabų, balvonėlių. Nerasi kitos tokios religijos, kuri taip plačiai garbintų asmenis ir balvonėlius.

Daug kas iš senesnių lietuvių negali atsistebėti, kad dipukai, būdami daugiau prasimokslinę, pasirodo dideliais atsilikėliais religiniai.

Toronte atsirado dar vienas dipukas.

Prie vaikų namo, prie vartų, stovi kryžius, kurio apėdėje yra sekantis užrašas: "Esu ištremtas iš Lietuvos pakelių, kuriose amžiais budėjau".

Ką gi kryžiai saugojo Lietuvos pakelėse? Jie nieko nesaugojo, tik priminė, kaip Lietuva yra atsilikusi, kokia tamsi ji buvo.

Gal dar ne visi kryžiai pakelėse supuvo ir išgriuvo, bet pažanga su laiku juos visus išraus. Laisvas, apsišvietęs žmogus nebekels kepurės prieš kryžių, padarytą tokio pat žmogaus. Tik mūsų "intelligentai" pasirodo šį žeminantį kultą ir toliau praktikuos.

Veiksniai turi taip vadinamą pavergtųjų seimą, kuris visur lando su savo intrygomis. Bet tai labai neteisingas pavadinimas.

Tie ponai juk randasi "laisvajame pasaulyje", laisvą laisviausi veikti, ką tik jie nori. Tikriausiai būtų, jeigu jie pasivadintų politinių pavargėlių seimu. Juk jie visur lando su prašymais ir maldavimais, kaip elgetos, kad jiems sugrąžintų galią, kuria jie naudojos, kol liudis neišvarė jų lauk.

Dar vis diskutuojamas bendradarbiavimas tarp išėivių ir Lietuvos. Iš tikrųjų, nėra ko daug diskutuoti.

Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos yra geras pavvyzdys ir išėiviams. Pavyzdžiui, Tarybų Sąjunga kviečiasi iš Jungtinių Valstijų, kas jai patinka, o Jungtinės Valstijos — kas joms patinka.

Tokia tvarka veikia ir lietuvių tarpe. Ko reikia, išėiviai ieško Lietuvoje. Ko paugdaujama Lietuvoje, ieškoma išėivių tarpe.

Būtų keista manyti, kad išėiviai galėtų priversti Lietuvą tenkinti kokių atžaga-

reivių ir net atvirų priešų užgaidas.

Al. Gimantas labai teisingai mokina dipukus, kurie kartais net viešai reikalauja išmesti iš Jungtinių Tautų Tarybų Sąjungą.

Girdi, "sovietinį bloką JT vis daugiau ir dažniau remia ir neutralieji, o kartais net ir demokratiniai kraštai. Tad, kas iš tokio tuščio reikalavimo, juk jie ir lieka tik pilstymas iš tuščio į tuščią. Priešingai, reikia po truputį ruošti momentui, kada ir raudonajai Kinijai teks vieta JT".

Visa veiksmų veikla yra tiek pat nesuderinama su realybe, kaip ir reikalavimas, kad Tarybų Sąjunga būtų pašalinta iš JT.

Apie Pasternako Sekretorę ir Dukterį

Šioj pusėj Atlanto spaudoje buvo rašyta, kad Tarybų Sąjungos vyriausybė pasiuntė į kalėjimą B. Pasternako sekretorę su dukra už tai, kad jos padėjo Pasternakui. Taip šį klausimą ir paliko. O nekurie "veiksnių" laikraščiai, vėliau burnojo, kad tos moterys buvo kur tai ištremtos be teismo ir t.t. Kaip gi iš tikrųjų buvo?

Žurnalas "Northern Neighbors" apie tas moteris praneša sekančius faktus:

Pasternako sekretorė Olga Ivinskaja buvo teisiama Maskvoje reguliariame teisme ir rasta kalta pasisavinus Pasternako pinigų \$220,000. Ji susitarus su užsieniniais leidėjais ir iš jų gavusi tą sumą pinigų, nors tie pinigai jai nepriklausė. Jie turėjo tekti Pasternako žmonai ir vaikams. Dažnai lankydavosi pas ją ir jos dukterį užsienio "turistai" ir palikdavo dideles sumas pinigų. Tie pinigai plaukė Pasternakui už jo knygą, bet jos pasisavinė tuos pinigus.

Jos nusikalto prieš keletą įstatymų: neteisėtai savinasi svetimus pinigus, šmugelavo iš užsienio svetimą valiutą, nemokėjo taksų (pagal Kanados normas, jos nusuko taksais \$137,000, jeigu pripažinti joms tuos pinigus, kuriuos jos pasisavinė).

Ji buvo nuteista 6 metams kalėjimo, o dukterė trims metams.

Kas liečia klausimą, būk jos nusmerktos už talkininkavimą Pasternakui, tai gryniasias melas. Pasternako našlė įeina į komitetą, kuris renka Pasternako geresnius raštus, kurie bus išleisti. Tai gi, Pasternakas nebus visai pamirštas, nors jis slystelėjo ir buvo tapęs įrankiu Tarybų Sąjungos priešų.

Pastabos

Prezidentas Kennedys ir mūsų premjeras Diefenbakeris pademonstravo Ottawoje didžiausią absurda, koks tik galimas pasaulyje.

Kaip spauda raportuoja, tai jie savo komunikate sako, kad Amerikos valstybių ryšiai su tarptautiniu komunizmu grumoją "taikiai ir demokratiškai Lotynų Amerikos žmonių evoliucijai".

Kokia čia nesąmonė, tai kiekvienam galima matyti.

Didžiama Amerikos kontinento valstybių turi diplomatinis, ekonominius ir kultūrinius ryšius su komunistinėmis valstybėmis.

Ypatingai tie ryšiai gerai vystosi tarp Jungtinių Valstijų ir Kanados iš vienos pusės, ir Tarybų Sąjungos — iš kitos.

Kanada neseniai sudarė sutartį su Kinija dėl kviečių ir miežių.

Jungtinės Valstijos remia ekonominiai Lenkiją ir Jugoslaviją.

Tai kokių gi ryšių dar reikia?

Išeitų, kad Jungtinėms Valstijoms ir Kanadai valia palaikyti ryšius su komunistinėmis šalimis, bet kitoms — ne.

Pavyzdžiui, Kubai draudžiama visai.

Aišku, tas pat taikoma ir kitoms.

Matote, kokia nesąmonė.

Tą patį galima pasakyti kalbant apie laisvę.

Jeigu mūsų, tai yra Vakarų, pasaulis skaitomas "laisvu pasauliu", tai kaip tuomet suderinti su tuo Kennedžio ir Diefenbakerio pasisakymą, kad jie neeis komunistams įsigalėti Lotynų Amerikoje?

Reiškia, laisvasis pasaulis nėra laisvas, jeigu Jungtinės Valstijos savinasi teisę spręsti, kokia kurioj šalyj tvarka turi būti.

Kubos žmonės patys nuvertė Batistos režimą.

Ne Tarybų Sąjunga ar kuri kita komunistinė šalis turi Kuboje militarinę bazę, o Jungtinės Valstijos.

Amerikiečiai pasirengę ginklu ginti savo bazę nuo kubiečių, kuriems ta žemė priklauso.

Tokie tai dalykai dedasi "laisvajame pasaulyje".

Gyvenimo eiga verčia traukti nuo savo veido maską, su kuria daugelį žmonių mulkina ir gana ilgą laiką.

J. Y.

Organistas Ray Calder ir vakolistė Marg Osburne, kurio dalyvauja Don Masserio priruos galima dažnai girdėti ir matyti ant televizijos. Jie gramoj.

Ką Kiti Rašo

Blaivesni požiūriai

Kiek laiko atgal V. Rastenis, buvęs "Dirvos" redaktorius, stambus tautininkų šūlas, leidinyje "Metmenys" darė tokį palyginimą:

Prie tautininkų (fašistinės) valdžios Lietuvoje buvo 33,000 industrinių darbininkų, o valstybės administracinių darbininkų pareigūnų 30,000.

Dabar Lietuvoje yra 641,000 industrinių darbininkų ir daugelis valstybiniuose ūkiuose yra samdomi darbininkai.

"Taigi, dabar iš algos gyvenančių skaičius Lietuvoje beesas padidėjęs kone dešimteriopai", rašo jis.

Bile šalyje industrinis pakilimas reiškia didelį progresą ir žymų pagerinimą žmonių gyvenimo.

Rastenis teigia: "Kaip visas priežastis bevertintum, jos sukūrė labai žymią permainą Lietuvos visuomenės struktūroje".

Daugumos žmonių būklė žymiai pagerėjus Lietuvoje ir neįmanoma sugrąžinti senas ar jam panašus režimas, daro išvadą p. Rastenis. Jis toliau sako:

"Visiems pergyvenus tiek visokių nei atlyginti neįmanomų nuostolių, pastangos atstatyti nuosavybės teisių tęstinumą daugumai galėtų atrodyti nebesvarbiomis, o jaunajai kartai net nebesuprantamos ir nepateisinamos".

Kaip matote, Lietuvos žmonės jau nenorės grąžinti dvarus ir apskritai nuosavybės jų savininkams, išnaudotojams.

Rastenis taipgi aiškina, jog kaip kaimų išskirstymas į viensėdžius (kolonijas) buvo žemės ūkyje progresas, taip sukūrimas kolūkių, kuriuose galima naudoti nau-

jovinė mašinerija, yra dar didesnis progresas. Grįžti prie senos santvarkos Lietuvos žmonės dėlto jau nenorės.

Kuomet kiti "veiksnių" vadeivos lieja krokodilo ašaras, kad Lietuvos produktai gabenami "į Rusiją", Rastenis blaiviau į tai žiūri. Jis sako:

"Visa eilė žmonių, kurių atsiradimą Lietuvoje beveik visi priskaito prie šviesesnių priverstinos revoliucijos apraiškų, didžiąja dalimi ar net išties dirba ne Lietuvos rinkai ir ne iš Lietuvos žaliavų. Tos įmonės, atskirtos nuo Rusijos, bematant taptų nereikalingos, ir turėtų virsti tamsialangėmis šmėklomis".

Kitai sakant, jei Lietuva nebūtų dalimi didelės Tarybų Sąjungos, industrija joje negalėtų klestėti, nes ji pati neturi, bent neturėjo, žaliavų, o ir turėdama žaliavų neturėtų platesnės rinkos savo produktams ir dėlto negalėtų jų gaminti.

Klestėjimas industrijos akstiną klestėjimą kultūros, reikalauja mokslo, technologijos ir skubiai kelia visą šalies gyvenimą.

Tai yra blaivesnis požiūris į Lietuvą. Blaiviau žvelgiant Tarybinės Lietuvos gyvenimą "veiksnių" darbas Lietuvos "vadavimui" pasirodo nevien nereikalingas, bet ir blėdingas.

Rastenis dėlto stato "veiksniams" klausimą:

"Ar leistina nepriklausomybės vardu dar kartą stumti kraštą į ūkinę katastrofą?"

— Vilnis

Liežuvininkai

Štai dar vienas faktas, kaip atžagareiviai ir buržuaziniai nacionalistai plaka

liežuviais, skundžia, iš piršto laužo išmėlius kad tik savo politinius oponentus kaip nors sutraiškyti, sumindžioti.

Niujorke šalininkas bendravimo su Tarybų Lietuva dipukas A. Šalčius ir kažkoks J. Miciūnas atidarė miesto centre meno galeriją. Vyrams biznis sekasi. Galeriją lanko ir svetimtaučiai.

Atžagareivių ir buržuazinių nacionalistų ruja kaip mat paleido kalbas, girdi, galeriją finansuoja L. Kapočius. Ir jeigu jie nesubankrutuos, bus daugiau kaip įrodymas, kad ją užlaiko Maskvos pinigai.

Pirmiau pakakdavo, kad pažangias organizacijas ir laikraščius "finansuoja" Maskva. Dabar jau ir asmeninius biznius. Dar ko gero, pradės "finansuoti" ir pažangesnius saliuočikus.

Tikri juokai!

— S. J. Jokubka

Profesorių laiškas

Apie 70 amerikiečių profesorų iš Harvardo ir Brandeis universitetų spaudoje paskelbė atvirą laišką prezidentui Kenedžiui. Ko jie nori?

Jie prašo, jie ragina prezidentą Kenedį, kad jis —

Neruošytų militarinės intervencijos į Kubą. Neremtų jokių iš Kubos pabėgėlių, norinčių padaryti ten invaziją;

Atsteigtų prekybinius ryšius su Kuba, ir

Koncentruotųsi ekonomikai padėti kitoms Lotynų Amerikos šalims.

Profesorai kritikuoja Kennedžio vyriausybės politiką Kubos klausimu. Jie sako: naudojimas jėgos komunizmo Lotynų Amerikoje nesulipnins, o tik jį labiau sustvirtins.

Profesorai skelbia, kad neseniai organizuota prieš Kubą kontr-revoliucija (invazija), "įkvėpta" ir visai remta Amerikos valdžios, nieko daugiau nepadarė, kaip tik pažemino JAV vardą plačiame pasaulyje.

Šventą tiesą sako šitie įžymūs amerikiniai švietėjai. Jiems pritaria milijonai kitų amerikiečių.

— R. Mizara

Pamiršo ar apgandinėja?

Ponas K. F. Bruce, mūsų šalies ambasadorius Londone, geg. 3 d. pasakęs: "Tiktai pasiūtęs diktatorių tegali bijoti Vakarų agresijos!" Argi?

Pažiūrėkime tik į paskutinių kelių metų istoriją.

Kas užpuolė Egiptą, jei ne Vakarai — Anglija, Francūzija ir Izraelis?

Kas papildė agresiją Konoge, jei ne Belgija?

Kas šiandien skerdžia An-

ŠYPSENAS

Lai ir jis pasako

Prokuroras kaltinamųjų suole turėjo smarkią geltonplaukę.

"Aš noriu, kad jūs pasakytumėt teismui, kur jūs buvot balandžio 9 naktį?" reikalavo prokuroras.

"Aš sutiksiu pasakyti tai", tarė geltonplaukė, "jeigu teisėjas pasakys, kur jis buvo tą pačią naktį".

Jis pastebėjo

"Ar aš nesakiau, kad tu pastebėtum, kada zupė pradės virti?" pyko žmona ant vyro, kad jis leido prisivilti puodui.

"Aš pastebėjau", atsakė vyras. "Tai buvo pusė po dešimtos".

Ateis eilė ir jam

"Klausykite, ne tą dantį ištraukėt, kurį aš norėjau ištraukti", skundėsi žmogelis dantistui.

"Nesirūpinkit, aš artinaus prie jo", atsakė dantistas.

Jis nevalgė

"Dovanokit, bet jūs nieko nepridėjote dėl patarnautojo", nusiskundė patarnautojas.

"Aš nevalgiau patarnautojo", atsakė profesorius.

goloje žmones, jei ne Portugalija?

Kas pasiuntė armiją į Korėją, jeigu ne Jungtinės Valstijos?

Kas suplanavo, priruošė, apginklavo ir pasiuntė invaziją į Kubą, jeigu ne Jungtinės Valstijos?

— A. Bimba

Ar Žinote, Kad:

Vieną kilogramą pūkų galima gauti iš 31 žąsies.

Kurmis nepaprastai judrus. Išraustame urve jis per sekundę nueina du metrus, o žemės paviršiumi — tris metrus.

Tropikų miškuose, kur nesikeičia metų laikai, medžiai neturi metinių rievijų.

Uodai turi dantis. Pro mikroskopą jų burnoje aiškiai matyti 22 dantis.

HONG KONG. — Kinijos Liaudies Respublikos laikraščiai smerkia Pietų Korėjos karininkų pučą. Jie sako, kad perversmas buvo padarytas tikslu, kad pastojus kelių sentimentui už Korėjos apvienijimą.

Prieš Šimtą Metų Amerikoje Prasidėjo Pilietinis Karas

Prieš šimtą metų Jungtinėse Valstijose prasidėjo Pilietinis karas (Civil War), kuris tęsėsi ketverius metus. Jis prasidėjo 1861 m. balandžio 12 dieną. Tada pietiečių jėgos užpuolė Jungtinių Valstijų federalines jėgas Fort Sumter tvirtumoje, Charleston uoste, South Carolina valstijoje.

Pilietinis karas buvo labai sunkus ir baisus. Prie karo pietiečiai buvo geriau pasiruošę. Pradžioje įveikė federalines jėgas pietinėse valstijose ir veržėsi į šiaurines valstijas.

Bet karo eigoje šiaurinės valstijos, vadovaujamos prezidento Lincolno, turėdamos daugiau žmonių, industrinę gamybą, kovodamos už teisingą politiką, gindamos Jungtinių Valstijų vienybę, sutvirtėjo ir pradėjo įveikti pietiečių jėgas.

Karo eisenoje JAV federalinė vyriausybė mobilizavo 2,213,363 žmones. Vyriausias komandierius buvo generolas Ulysses S. Grant. Federalinės vyriausybės pusę rėmė 23 valstijos, kurios turėjo 22,000,000 gyventojų industrinę gamybą ir negrų pagalbą, kurių į Lincolno jėgas įstojo 186,000.

Pietų pusėje buvo 11 valstijų su 9,000,000 gyventojų, iš kurių buvo 3,953,780 negrai vergai. Ginklais, amunicija, specialistais piliečius rėmė Anglija, Francūzija ir Ispanija.

Per ketverius metus įvyko daug ir žiaurių mūšių. Didžiausias ir sprendžiamiausias buvo, tai 1863 m. liepos 1-3 dienomis, prie Gettysburgo, Pennsylvania valstijoje. Šiauriečiai ten turėjo 90,000 vyrų ir kovoje neteko 23,000 užmuštais, sužeistais ir belaisviais žmonių. Pietiečiai turėjo 85,000, jie pralaimėjo ir neteko 28,000 žmonių. Po šio mūšio jie jau neatsigavo.

Per visą Pilietinį karą federalinės jėgos neteko 140,414 užmuštais ir 224,097 mirusius nuo žaizdų ir ligų. Pietiečiai buvo sumobilizavę apie 1,500,000 žmonių. Jų vyriausias komandierius buvo generolas Robert E. Lee. Jie užmuštais ir nuo ligų bei žaizdų mirusiais neteko apie 134,000 žmonių.

Pilietinio karo eiseną buvo išrasta ir pirmą kartą žmonijos istorijoje pavartota naujų ginklų, kaip tai submarinai, karo laivų ir besisukinėjanti bokštai ir kito. Apie svarbiausius posūkius Pilietinio karo metu, kautynes, politinius ir tarptautinius įvykius ateityje

„Laisvėje“ bus pateikta informacijų.

Šimto metų sukaktis Pilietinio karo bus plačiai atžymėta spaudoje. „National Geographic“ žurnalas, už balandžio mėnesį, jau pateikė ilgą straipsnį „The Civil War“, generolo Ulysses S. Grant, tai yra, anūko buvusio generolo U. S. Grant, komandavusio Lincolno jėgom. Žurnalas įtarpino daugybę paveikslų ir pateikė keliomis spalvomis žemėlapi „Battlefields of the Civil War“.

Mes turėsime mintyje ne vien Pilietinio karo kautynes, federalinės vyriausybės pergales ir pralaimėjimus, bet svarbiausia tą, kad šiauriečiai vedė karą prieš negrų vergiją, už lygias žmonių teises, už laisvę ir gyventojų gerbūvį.

Mes turėsime mintyje tą, kad Lincolnas, laimėjęs rinkimus JAV prezidento antrajam terminui, atsakydamas Pirmojo Internacionalo Tarybai, tarp kitko, rašė:

„Tautos negyvuoja vien tik sau, bet kelia žmonijos gerbūvį ir laimę broliškai bendradarbiaudamos ir gerais savo pavyzdžiais“. Mūsų gadynėje šie Lincolno žodžiai yra pasisakymas už kolegizaciją ir brolišką visų šalių sugyvenimą.

V. Sūnus

Quadros Žinojo, Ką Reikia Daryti

Brazilijoje buvo eilė prezidentų, kurie bandė gerintis prie JAV imperialistų interesų. Ir kuo nuolankesni jie buvo, tuo mažiau paramos jie gaudavo. Naujas prezidentas Quadros užsimojo eiti kitu keliu. Ir atrodo, kad jis laimi.

Kai tik jis buvo išrinktas prezidentu, jis davė žinoti, kad jis sieks draugiškesnių santykių su Tarybų Sąjunga ir Kinija. Jis prielankiai atsiliepė apie Kastrą. Ir to pakako, kad tarptautiniam kapitalui kinkos pradėtų drėbėti.

Pranešimai iš Washingtono teigia, kad Brazilija gaus net \$2,000,000,000. Derybos dėl to einančios gana sėkmingai.

Brazilija gausianti \$630,000,000 paskolos, kurios didesnę pusę duos Jungtinės Valstijos. Likusi dalis bus formoje atidėjimo skolų mokėjimo, kurių Brazilija turi nemažai. Užsieninės skolos siekiančios \$3,000,000,000.

Pasauliniai pagarsėję šachmatininkai, dabartinis pasaulinis čempionas Michailas Thalas ir buvęs čempionas Michailas Botvinnikas, matomi laike susirėmimo Maskvoje. Botvinnikas laimėjo ir atgavo čempionatą.

Kanados Taikos Kongreso Memorandumas Premjerui

Gegužės 15 dieną lankėsi Ottawoje didelė Kanados Taikos Kongreso delegacija ir įteikė premjerui J. Diefenbakeriui memorandumą. Toje delegacijoje buvo ir KL-LD Toronto kuopos atstovas F. Gutauskas.

„Mes sveikiname gerbiamo Howardo Greeno, užsienio reikalų ministro, nuolatinės pastangas, kad būtų atnaujintos derybos dėl nusiginklavimo“, sako memorandumas. „Mes tvirtai užgiriame pareiškimą nusiginklavimo klausimu, priimtą jūsų kartu su kitais Komonvelto premjeriais, kad: 'Mūsų siekiu turi būti visiškai panaikinimas priemonių vedimui bent kokio karo'.

„Tačiau, kaip Dr. Jerome D. Frank nurodė neseniai Amerikos Artopsichiatrinės Asociacijos susirinkime, 'visai negalima dirbti už nusiginklavimą, kai tuo pat metu norima tapti tvirtesniu militariniu negu kad priešas'.

„Tai ši dilema iki šiol sutrukdė visas pastangas dėl nusiginklavimo“, tęsia memorandumas. „Abi pusės vis tebesiremia ant 'atgrasintųjų' kraudamos vis didesnio naikinimo ginklus. Bet ką viena pusė laiko atgrasintųjų, kitai pusei atrodo agresija. Šios pasiutusios lenktyinės gali užsibaigti tikta katastrofa. Mes privalome išsiveržti iš šio pikto rato. Kaip Dr. Charles P. Snow suformulavo: 'Iš vienos pusės, mes turime ribotą fiziką. Iš kitos pusės, mes turime prapulties tikrumą. Protingas žmogus nesvyruos rinkdamasis vieną iš dviejų'.

Reikia pagrindinio pasikeitimo atsinešime. „Mes turime daryti tam tikrą riziką pasitikėjimo, kad kita pusė nori išvengti šios katastrofos taip pat, kaip ir mes“, sako memo-

randumas toliau. „Ko reikia, tai pagrindinio pasikeitimo atsinešime: žiūrėti į komunizmą kaip į iššūkį, kurį reikia sutikti su geresniu pasirodymu, o ne kaip priešą, kurį reikia nugalėti per karą, karštą ar šaltą.

„Kanadoje, kaip ir po visą pasaulį, nuolatos auga reikalavimas, kad būtų daromas toksai pakeitimas. Trys metai atgal, tikta sauja žmonių Kanadoje viešai protestavo prieš ginklavimosi lenktynes. Per praėjusius metus, susidarė eilė organizacijų per visą Kanadą. Per velykas įvyko dideli maršavimai 37-niose šalyse; tūkstantčiai, įskaitant daugelį jaunų žmonių, dalyvavo kiekviename didesniame mieste Kanadoje. Kanados mokslininkai prisidėjo prie Britanijos ir Jungtinių Valstijų mokslininkų su įspėjimais, kad reikia padaryti galutinį nutarimą nuklinių ginklų, jeigu norime išvengti nelaimės. Vėliausiu pavyzdžiu yra peticija dvylikos mokslininkų ir technikų, dirbančių Deep River.

„Kanados žmonės nenori dalyvauti nuklinių ginklų lenktyne“.

Karas — pasenęs dalykas

„Žmonės“, sako memorandumas, „pamatė, kaip ir jūs patys, kad vystymasis mokslo ir technologijos padarė nusenusių dalyku senus sutarimus apie pergalę ar pralaimėjimą. Abudu didži-

jų jėgų blokai dabar turi užtektinai bombų sunaikinimui vienas kito ir net visos žmonijos; bet su tikriausiu ir savaus susinaikinimu. Viena 20-ties megatonų bomba visiškai sunaikintų Toronto metropolį. Nėra apsigynimo, nei kontratakos ar pasitikimo ar 'civilinio apsigynimo'. Slėptuvių programa yra žiauri apgavystė, ji tikta migdo žmones, kad priimtų karinę psichologiją ir sumažintų norą dirbti dėl taikos. Mes raginame jus padaryti galą šiam pražūtingam ir demoralizuojančiam veikimui“.

Pavojingas investentas

„Ginklavimosi lenktyne tęsiasi todėl, kad į prisirengimą karui investuota didžiulis kiekis medžiagos ir emocijos; gigantas lekia linkui bedugnės iš inercijos. Prezidentas Eisenhoweras, savo atsiveikinimo kalboje Amerikos žmonėms, teisingai įspėjo apie didėjimą 'militarinio - industrinio komplekso' kontrolės ant visų gyvenimo aspektų.

„Plačiai jaučiama baimė, kad nusiginklavimas reikėtų ekonominį susmukimą ir masinį nedarbą. 1945 metais mes perėjome iš karo ekonomijos į taikos ekonomiją be didelių sunkumų; o dabar mes turime didelį nedarbą, nežiūrint didelių sumų militariniams reikalams — virš pusantro bilijono dolerių per metus.

„Šie pinigai galėtų būti panaudoti geresniam tikslui — vystymui ekonomijos ir kėlimui gyvenimo standarto Kanadoje ir atsilikusiose šalyse“.

Toliau memorandumas reikalauja nesikišti į Kubos vidurinius reikalus, vesti normalius santykius su Kuba, neprisiimti nuklinių ginklų Kanadon, vesti neprigulminę politiką Kinijos klausimu, darbuotis už visuotinę nusiginklavimą.

„Mes raginame jus būti spoksmenu už sveiką protą“, sako memorandumas pabaigoje.

Delegacijoje buvo virš 100 žmonių, iš Toronto, Montrealo ir eilės kitų miestų.

TOKIJO. — Birželio 20 d. šeši Japonijos socialistų lyderiai išvyks į Maskvą.

Ta pačia proga jie aplan-kys ir penkias Liaudies Demokratinės šalis.

Mirus

Peter Volchok

Aleksandro Guobienės brangiam tėveliui, reiškia-me jai giliausią užuojautą.

Toronto Lietuvių Moterų Klubas

Ak, Tie Studentai...

Savo laiku mes esame rašę apie "dipukų" vaikus, kurie išaugo, subrendo ir mokslus įgijo jau Amerikoje. Tada mes pažymėjome, kad didelė tų vaikų dalis nebeseika savo tėvų pėdomis, ypačiai politikavimo srityje. Jie nedalyvauja vadinamosiose "laisvinimo" organizacijose, nepučia į "vaduotojų" dūdą, o kaip tik atvirksčiai: ieško kelių suartėti su Tarybų Lietuva. Beveik pusė Amerikos universitetuose studijuojančių lietuvių vyrų pasisakė už kultūrinį bendradarbiavimą su Lietuva.

Tartum tų minčių išsigančes, š. m. gegužės 2 d. katalikų "Draugas" atspausdino kažkokio "vaduotojo", pasirašiusio Buvusio studento slapyvardžiu, aimanavimus, užvardytus "Kur krypsta Studentų Gairės." Gegužės 4 d. jis pratęsė to pačio "vaduotojo" aimanavimus antru straipsniu, pavadintu "Studentai ir laisvės kovos".

Abu šie straipsniai įdomūs tiek savo tonu, tiek savo išvadomis. Išvadomis, kurios, kad ir kaip būtų juokinga, Amerikos lietuvių studentiją įrikiuoja beveik į bolševikų eiles.

Straipsnių autorius visų pirma piktinasi studentų organu "Studentų Gairėmis", kurios, anot jo, "platina bolševikinę spaudą". O tas platinimas, jo nuomone, pasireiškia tuo, kad studentai neigiamai apibūdina kai kuriuos lietuvių veikėjus (su-prask, "veiksnius"). Štai kaip "Studentų Gairės" rašo: "Gerai gyvuoja ta balos dalis, kuriai užtenka tik stopapadžių batų ir kvailo vapėjimo apie "kenčiančią Lietuvą"... Siaurakakčiai, mirusios praeties palikuonys! Jie temyli tik save!... Bėdai ištikus, šliaužioja keliais ir gelbsti savo kailį. Pati niekingiausia mūsų dienų padermė".

Jeigu iš tikrųjų "Studentų Gairių" tvarkytojai turi šitokią nuomonę apie "veiksnius", tai juos reikia laikyti įzvalgiais, sveikai protaujanciais ir nuoširdžiais vyrukais.

Toliau "Drauge" tilpusių straipsnių autorius piktinasi, kam studentai savo organe kelia ir nagrinėja tokius klausimus, kaip: "Kas mes esame?" Kam studentai bando išsiaiškinti, ar jie lietuviai, ar "dipukai", ar imigrantai, ar amerikoniukai?

Reikšdamas savo pasipiktinimą, straipsnio autorius bijo, kad studentai, analizuodami patys save, gali kartais imti ir nuspręsti: mums ne pakeliumi su "vaduotojais".

Buvusio studento nuomone, jie neprivalo judinti tokių pavojingų klausimų. Ir nors jis to nepasako, bet iš jo užuominų galima spręsti, kad jis būtų laimingas, jeigu studentai vietoj savęs ir savo socialinės padėties Amerikoje analizavimo pasitenkintų tik maždaug tokio turinio ketureiliu:

Aš žinau gerai tai,
Man sakė mamaitė,
Jog aš katalikė,
Gera lietuvaitė.

Dar toliau straipsnių autorius kritikuoja studentus už tai, kad jie pasigenda objektyvios tiesos apie Lietuvą "vaduotojų" išleidžiamose knygose. Jį ypatingai pykina studentų netikėjimas, kad Lietuvoje viskas tik bloga ir stengiasi joje surasti ką nors gero. Štai kokios "Studentų Gairių" eilutės varo desperacijon Buvusį studentą: "Yra absurdiška galvoti, kad jokių dabartinės Lietuvos gyvenimo srityje nėra padaryta pažangos... Kiek mes esame toli atsilikę nuo objektyvios pažiūros į gyvenimą Sovietų Sąjungoje..."

Už tas eilutes straipsnių autorius išvadina studentus nemokšomis ir Maskvos tarnais, na, ir, žinoma, nurodo, kaip jie turi vertinti dabartinę Lietuvą.

Tikras brontozauras, anot "Studentų Gairių" bendradarbio Stasio Rutkausko.

O brontozaurais "Studentų Gairėse" Stasys Rutkauskas vadina į Ameriką sugužėjusią prieškarinės Lietuvos poniją, priskirdamas prie jos ir savo tėvą. Jis charakterizuoja tėvą taip: "O! Čia tai rūšis sutvėrimo, kuri tikrai, su brontozaurais turėjo išnykti! Bet kas keisčiausia, kad jis, toli gražu, ne vienintėlis. Ta visų senųjų gauja tokia! Visą vadinamoji grietinėlė! Užsidarę, buki, tiesiog silpnapročiai žmonės! Ir tie, reiškia, valdė Lietuvą! Dieve mano, kas man neaišku, tai, kaip tas kraštas iš viso dvidešimt metų išsilaukė... Šūkiams jie klėda... Tik šūkiams! Ir kokiams? 1930 metų fašistiški, ateitininkiški, tautininkiški, liberališki ir visokio bieso šūkiams... Jis man per tolimas ir neužtenkamai svarbus... Iškimštas specimenas iš kitų amžių..."

Žinoma, už tokią savo tėvo ir kitų buržuazinės Lietuvos ponų charakteristiką Buvęs studentas atpila Stasiui Rutkauskui, lygiai, kaip ir tą charakteristiką atspausdinusioms "Studentų Gairėms", piktą pamokslą. Buvęs studentas tokį rašymą laiko bolševikų darbu, o "Studentų Gairės" tiesiog

Pirmasis pasaulyje kosmonautas, Tarybų Sąjungos Didvyris Jurijus Gagarinas, po laimingos kelionės kosmose, sutinkamas Maskvos aerodrome. Nuotraukoje matome Tarybų Sąjungos Vyriausybės vadovą Nikitą Chruščiovą sutinkant Jurijų Gagariną.

Liaudies Balsui Reikalinga \$1,500 Vasarinės Paramos

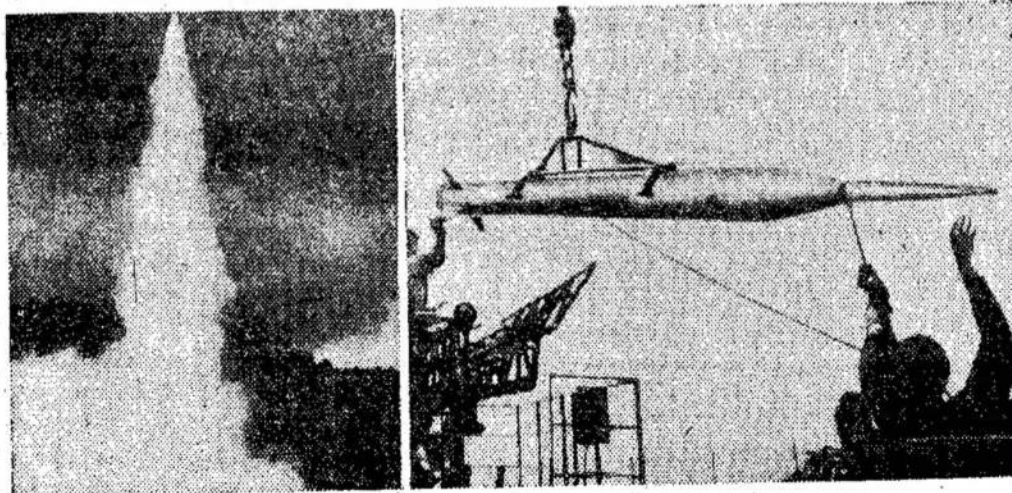
Liaudies Balso išsilaukimas buvo ir yra galimas, nes kiekvienais metais jo rėmėjai, apart laike vėjus suteiktos paramos, kas vasarą sutekdavo jam po \$1,000-\$2,000 paramos. Ačiū tam,

Kominterno organu.

Gi mums atrodo, kad Buvęs studentas be reikalo karščiuojasi. "Studentų Gairių" tvarkytojams dar labai toli iki bolševikiško galvojimo. Ypač iki bolševikiško požiūrio į visuomenę ir į tautą. To požiūrio "Studentų Gairių" puslapiuose kol kas dar per anksti ieškoti.

Šia proga mes galime pastebėti tik tiek: gerai, kad kai kurie Amerikos lietuviai studentai pagaliau ima nusikratyti iš Lietuvos ir Vokietijos atsineštinius fašistiniu tvaiku, kuris gaubė juos nuo vaikystės dienų. Gerai, kad jie pastebi savo tėvų klaidas ir blaiviu žvilgsniu dairosi po pasaulį. Blaivus žvilgsnis, suderintas su asmenine drąsa, veda į tiesą...

Pilėnų Margiris
(Vilnis)

Keturis sykius į dieną Tarybų Sąjungos aerologiniai stebėtojai leidžia į erdvę raketą su instrumentais tyrimui aukštutinės atmosferos. Paveiksle matote raketą tik išsautą, meteorologinę raketą keliamą ant laivo. Toks tyrinėjimas viršutinių atmosferos sluoksnių padeda tiksliau atspėti orą.

mentuose riekdami gerus norus užrašė savaitraščiui po dalį savo palikimo, kas laike Liaudies Balso viso gyvavimo suteikė jam apie \$800 paramos. Imant 29 metų laikotarpį, tai nėra didelė parama, bet ji labai reikšminga.

Šiuomi Liaudies Balso leidėjai kreipiamės į visus LB skaitytojus ir rėmėjus prašydami savaitraščiui labai reikalingos vasarinės paramos. Kas dalyvausite LB naudai ruošiamuose vasariniuose parengimuose, tai ten galimai paremsite savaitraščių, bet tie skaitytojai, kuriems sąlygos neleidžia dalyvauti kolektyviuose LB draugų susibūrimuose, tai labai ir labai prašome neužmiršti Liaudies Balsą su vasarine parama. Visi gerai žinome, kad reiškiantis nedarbui, daugeliui skaitytojų artėjant senatvei ir kitos priežastys sunkina parėmimą Liaudies Balso. Gerų norų rėmėjui dažnai tenka atsakyti ne tik nuo dolerio kito dėl prabangos ar gyvenimo pajvairinimui išlaidų, bet ir net nusiskriausti save kasdieninio gyvenimo reikaluose. Atminkime, draugai ir draugės, kad suteikta parama dėl pažangios spaudos išsilaukimo yra pats naudingiausias investimas už pasaulyje taikos išilaukymą, už laisvesnį ir pasituringesnį gyvenimą dėl darbo žmonių, už geresnę ateitį žmonijai. Kas nors dirbo, aukojosi ir kovojo, kad mes turėtume geresnį gyvenimą, tad mes nelikime skolingi tiems, kurie darbavosi dėl mūsų ir nelikime kaltais prieš būsiančias kartas. Visi galimai gausiau paremkime Liaudies Balsą.

K. Kilikevičius

MASKVA. — Apgynos ministerija praneša, kad šiomis dienomis eidami tarnybos pareigas užsimušė keturi generolai ir vienas pulkininkas.

Nelaimės priežastis nepanešama, bet manoma, kad jie užsimušė orlaivio nelaimėje.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Pasibaigus žiemai, kartu atslūgo ir mūsų organizuotų ir šiaip progresyvių lietuvių kultūrinis veikimas. Atšilęs oras ir pradanti žaliuoti gamta vilioja gavus liūso laiko pabėgti iš miesto triukšmo, pabuvoti laukuose, pakvėpuoti tyru oru.

Kaip tenka patirti, tai mūsų tautiečiai, atvykę Kanadon apie 40 metų atgal, nors ir labai sutapę su naujos tėvynės gyvenimu, nepasiduoda išautėjimui. Nors ir nebegali taip grynai lietuviškai kalbėti, bet atrodo, kad jie geriau laikosi lietuviybės.

Montreal, Que.

Šešėnkos Festivalas Montreale Birželio 3

Ukrainiškų dainų, muzikos ir šokių festivalas atžymėjimui 100 metų nuo ukrainų šaliniaus Taraso Šešėnkos mirties įvyks šeštadienį, birželio 3 dieną, 8 valandą vakaro, Victoria Hall, 4626 Sherbrooke St. West.

Programoje dalyvaus 150 menininkų. Programa bus vedama angliškai. Bus svečių menininkų iš Toronto.

Ižanga \$2.00, \$1.50 ir \$1.25. Dėl platesnių informacijų telefonuokit: VI. 9-5084.

dvasios, negu vėliau atvykusieji. Nors jau daug metų prabėgo, bet tebeplaiko lietuviškas organizacijos, spauda, lietuviška veikimą.

Lietuviybės išlaikyme labai svarbią rolę vaidina Liaudies Balsas, kuris kitais metais minės 30 metų sukaktuves. Jis ne tik palaiko lietuvių, bet ir spiečia mus lietuvišką šeimą, padeda suprasti savo reikalus, matyti, iš ko kyla negerumai. Liaudies Balso skaitytojai yra labiausiai susipratę tautiečiai.

Tad visai nenuostabu, kad ir vasarai atėjus jie nepamiršta savo laikraščio. Vasarinuose išvažiavimuose ir kitokiuose susitikimuose jie atsimeina laikraščio reikalus. Be abejonės, visoki susitikimai suteikia ir daug progų. Ypač montrealiečiams jie labai daug padeda atlikti savo pareigas spaudai.

A. Morkevičiaus gavo laišką nuo J. Pelakausko, kuriame jis praneša, kad laimingai sugrįžo į tėvynę. Vilniuje buvęs sutiktas giminių ir pažįstamų, senų draugų.

Iš Vilniaus į Uteną vykęs taksu ir papuolęs tiesiai į vestuves. Vestuvių tvarka buvus panaši, kaip kad ir Montrealo lietuvių tarpe.

Lietuvoj žmonės, rašo jis, labai įdomaujasi Kanados

lietuvių gyvenimu ir jam tekę atsakyti į daugybę klausimų laike vestuvių pokilio.

Bagazą visai netikrinę. Jis manas, kad bus patenkintas Lietuvos gyvenimu ir neteks gailėtis sugrįžus, kaip nekuri dipukai gazdino jį.

Montrealo botanikos sode gėlių paroda balandžio mėnesį atliankė 175,000 žmonių.

Šlame skyriuje yra daugybė gėlių ir visokių augalų iš viso pasaulio. Įdomu pasižiūrėti. Kas dar nematėt, atsilankykite.

McGill universiteto darbo biuras apklausinėjęs 240 įmonių, norėdamas sužinoti, ar jiems nereikia studentų darbininkų vasaros metu. Atsakymai buvę neigiami.

Virš 1,500 studentų užsiregistravę vasariniam darbams, nes jiems reikalinga užsidirbti dėl tęsimo mokslo, o nekuriems reikalingas patyrimas.

Profesorai jaučia, kad Kanadai didelė gėda, jog negali suteikti studentams darbo laike vakacijų. Užsieniečiai, kurie grįš namo baigę mokslus, parsivešią blogą vaizdą apie Kanadą.

Gegužės 15 dieną 2,000 elektros darbininkų Montreale paskelbė streiką, reikalaudami pakelti algas 30 centų valandai.

Praėjusią žiemą sniego valymas Montrealui kainavo \$7,393,620. Tai buvo \$335,000 mažiau, negu metai atgal.

Ar yra pagrindo sakyti, kad laisvo užsiėmimo sistema turi būti išlaikyta bile kaina? Nėra. Tuo patyrimu, kodėl.

Laisvo užsiėmimo šalyse valdė Afriką ir Aziją šimtų metų. Ką jos tenai atliko? Kokia žmonių padėtis Afrikoje ir Azijoje?

Atsilikimas buvo didelis visose kolonijose. Už tai dabar tos kolonijos daug ką savinasi iš socialistinių šalių, kurios kyla labai greitai. Vakarietiška tvarka pati užkirto sau kelią. Ir ji neturi teisės ginklo pagalba pastoti kelią jų pažangai.

Kol yra dvejopos sistemos, dvejopos klasės, tol laisvė ir teisės visuomet turės dvi prasmes. Jei laisvė vienai pušei, tai nepatinka kitai. Ir priešingai.

Teisybė bus tik tuomet, kada žmonės turės teises ir laisves tvarkytis taip, kaip jie nori, nežiūrint kas bebūtų, socializmas, komunizmas ar kas kita.

Apie Teises ir Laisves

N. AUKSTUOLIS

Neseniai Norvegijoj konferavo NATO atstovai. Daug jie kalbėjo tenai apie teises ir laisves. Dar daugiau, ryšium su tuo, rašė spauda. Ir bendrai, dabar šie žodžiai labai dažnai minimi visur. Gal nebus blogai pakalbėti apie tai ir mūsų laikraestyje.

Jungtinės Valstijos teigia, kad Jungtinės Valstijos negali leisti įsigalėti Kuboje tarptautiniam komunizmui. Kitaip sakant, Jungtinės Valstijos pasiskiria sau teisę nuspręsti, kaip Kuba turi tvarkytis. Bet kaip su Kubos teisėmis ir laisvėmis?

Kaip žinome, Kubos žmonės patys be jokios pagalbos iš kitų nuvertė Batistos valdžią. Tai, kas dabar dedasi Kuboje, yra daroma pačių kubiečių. Tiesa, jie daug ką perkasi socialistuose kraštuose. Bet juk ir Britanija ir kitos Vakarų šalys prekiauja su komunistinėmis šalimis. Jeigu gali kitos, tai kodėl negali Kuba?

Reikia dar pridėti, kad Kuba pradžioje žadėjo nacionalizuotų kompanijų savininkams atsisteisti per 20 metų, jeigu Jungtinės Valstijos pirkis Kuboje cukrų ir kita. Juo daugiau amerikiečiai pirkis Kuboje, tuo greičiau

kubiečiai atsisteis. Bet amerikiečiai vieton to paskelbė embargą. Kuba buvo priversta ieškoti talkos kitur.

Kalbant apie bazes ar apsigynimą, taip pat galima pastatyti klausimą, jeigu amerikiečiai gali turėti bazes Irane ir Turkijoje, tai kodėl Tarybų Sąjunga negalėtų turėti Kuboj? Jeigu vieni turi tokias teises, tai kodėl kiti negali turėti? Jeigu amerikiečiai neturėtų savo bazių Tarybų Sąjungos pašonėj, tai ji turėtų pagrindą prieštarauti.

Tą patį galima pasakyti kalbant apie Laosą ir kitas vietas, kaip vidujiniais klausimais, taip ir tarptautiniais.

Dabar imkime komunizmo klausimą. Jeigu atsiranda šalių, kurios nori turėti komunizmą, tai jos turi tokią pat teisę tai turėti, jeigu žmonės nutaria. Tiesa, yra sakoma, kad komunistai paima galią per kovą. Bet tai nėra vien komunistų ginklas.

Jungtinėse Valstijose vyko vidujinė kova, kurios metu buvo užmušta šimtai tūkstančių žmonių, daug ištremta į kitas šalis. Vien Kanadon atbėgo keli desėtkai tūkstančių. Tokia jau socialio gyvenimo eiga.

Salazaro Oponentai Smerkia Kolonializmą

LISBONA. — Politiniai premjero A. Salazaro oponentai paskelbė programą dėl atseigimo demokratinių laisvių Portugalijoje.

Atsikreipimą pasirašė 68 asmenys, jų tarpe Dr. Mario de Azevedo Gomes, buvęs Lisbonos universiteto profesorius.

Ši programa, kaip nurodė prof. Gomes, sudaro pagrindą opozicijos veikimui ruošiantis rinkimams, kurie įvyks lapkričio mėnesį.

Programoje smerkiama Salazaro politika, ypač kolonijinė. Salazaro oponentai reikalauja decentralizuoti valdžios galią užsieninėse teritorijose, kelti negrų ekonominį ir kultūrinį standartą, atidaryti duris jiems į visas vyriausybės ir kitas įstaigas.

Pasirašiusieji yra daugiausia profesionalai.

Tuo tarpu Salazaro vyriausybė veda baisy terora Angoloj, kurios žmonės pradėjo bruzdėti už laisvę, žmoniškesnį gyvenimą.

KONGA SKALDO Į 19 VALSTYBĖLIŲ

LEOPOLDVILLE. — Kolonizatorių šalininkai susitarė Kongą suskaldyti į devynioliką beveik nepriklausomų valstybėlių ir sujungti į federatyvę Kongo respubliką su sostine Leopoldville.

Lumumbistų lyderis Antoine Gizenga susitarime nedalyvavo ir tokį susitarimą vadina nelegaliu, nes susitarta prieš tautos valią. Jis reikalauja sukviesti paleistą parlamentą ir lai jis išsprendžia Kongo politinį likimą.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, kilimus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Vic Stropus White Rose Service Station

Naujai atidaryta Service Station
Gazolinas ir automobilių taisymas.

Lietuviams 10% nuolaida už taisymus.
Esu baigęs automobilių taisymo mokyklą —
reikalui esant galiu parodyti pažymėjimą.

Maloniai kviečiame užvažiuoti pas mus,
Viktoras Stropus — — Teofilus Subačius
9000 Pte IX Blvd. RA. 1-2347

Išpūdžiai iš ILGW Unijos Konferencijos Montreale

Montreale įvyko moteriškų drabužių siuvėjų unijos — International Ladies Garment Workers — Kanados sekcijos konferencija, kurioje ir man teko būti sykiu su Toronto skyriaus atstovais. Pagrindiniu konferencijos klausimu buvo aptarimas unijos ženklo (label) uždėjimas ant drabužių, bet buvo plačiai apkalbėti ir kiti reikalai.

Konferencijoj buvo atstovai iš Winnipeg, Vancouverio, Edmontono, Montreale ir Kvebeko.

1960 metais gegužės mėnesį ILGW konvencija, atsi-buvusi Floridoj, JAV, nutarė pakelti nariams duokles iki \$4.00 į mėnesį. Iš tų duoklių 25 centai skiriami dėl unijos ženklų prisiuvimo prie drabužių. Ženklos pagamina unija ir pagal susitarimą su siuvyklų savininkais, jie turi pirkti iš unijos.

Šis klausimas jau seniai buvo diskutuojamas. Buvo reikalaujama, kad unijinėse siuvyklose siūti drabužiai būtų tinkamai atžymėti. Unija ragina kanadiečius, kad jie pirktų unijistų siūtus drabužius. Antra, Kanadon yra importuojama pasiūtų drabužių iš kitų šalių, kur darbininkams labai mažai moka ir todėl jie pigiau Kanadoje parduodami. Unijos ženklai pasakos pirkėjams, kad jie perka savo krašto gaminius.

Konferencija buvo atidaryta Art teatre su masiniu mitingu. Lyginant su siuvėjų skaičiumi Montreale, mitingas nebuvo labai skaitlingas, nors susirinkimas buvo šauktas 5 valandą po pietų. Matyti siuvėjai nelabai įdomavosi savo unijos reikalais.

Pats svarbiausias įvykis konferencijoje buvo balandžio 29 dieną Quen Elizabeth puošniame viešbutyje. Tai buvo banketas, į kurį buvo pakviesti garbės svečiais unijos centro atstovai iš New Yorko L. Stalburg, Kanados Darbininkų Kongreso prezidentas C. Jodoin, Quebeco provincijos darbo ministras ir kiti. Ministras savo kalboje žadėjo, kad jis parems šeimeliui įteiktas unijos rezoliucijas prieš įstatymus, nukreiptus prieš unijas, ir bendrai prieš darbininkus. Canadian Broadcast Corporacijos žmonės rekordavo nekurių kalbėtojų kalbas, kurios būsiančios perduotos publikai.

Sveikatos Centras

Kuomet Toronto siuvėjų delegatai turėjo pasitarimą su Montreale siuvėjų vado-

vybe unijos name, tai aš turėjau gerą progą apžiūrėti unijos namą. Galiu dar priminti, kad 1952 metais teko būti ir matyti kertinio akmens padėjimo ceremonijas, tad dabar buvo įdomu pamatyti, kaip viskas atrodo namą pilnai pastačius ir įrengus.

Tuomet buvo daugiausia kalbama apie įsiveigimą sveikatos centro šiame name. Tad daugiausiai ir susidomėjau šiuo centru. Mr. Williams, biznio agentas, sutiko aprodyti man visą namą. Turiau pasakyti, kad sveikatos centras tikrai puikus. Tur būt tokių centrų, taip puikiai įrengtų, ir ligoninės gali pavydyti. Yra kambarys X-R tikrinimams su moderniaisiais aparatais. Vienu žodžiu, čia galima ateiti su įvairiais negalavimais ir puikiai patikrinti savo sveikatą.

Name yra susirinkimų, sporto ir kitos salės. Tai labai puikus namas.

Raportai

Konferencijai buvo išduoti platūs raportai iš unijos veikimo ir finansų. Kanadoje moteriškų drabužių siuvėjų unija turi 17,000 narių. Visokiuose fonduose, įskaitant senatvės, iš darbo atleidimo mokesčio, pašalpos ir kituose fonduose yra virš \$7,000,000.

Unija laike savo gyvavimo labai daug pagerino siuvėjų atlyginimą, darbo sąlygas, įsteigė įvairius fondus narių labui. Nariai gali didžiuotis šiais visais atsiekimais. Tie-

sa, yra ir trūkumų, bet kur jų nėra.

Ko reikia, tai kad nariai daugiau atydos kreiptų į savo uniją. Aktyviau dalyvautų unijos veikloje, atydžiau sektų unijos reikalus. Unija yra siuvėjų gynėja, jų darbo sąlygų gerintoja. Bet reikia atminti, kad unija susideda iš siuvėjų ir nuo jų visų solidarumo ir budrumo daug priklauso ir unijos lygis ir įtaka.

A. Ylienė

Įvairenybės

Piktžolės Naikina Ugnis

Saratovo inžinieriai sukonstravo nepaprastą mašiną — "ugninį" kultivatorių.

Kaip žinome, kultivatoriai naudojami dirvoms purenti ir piktžolėms naikinti. Naujoji mašina taip pat kovos su piktžolėmis. Ji jas naikina ugnimi.

Prie kultivatoriaus rėmo yra pritvirtinti balionai su dujomis. Jie sujungti su specialiais degikliais, nuleistais prieš žemės. Stipri ugnis savo kelyje sunaikina ne tik piktžolės, bet ir įvairiausių kitus augalų kenkėjus.

—

Superfosfatas ne tik Traša

Superfosfatas pasidarė reikalingas ne tik žemės ūkiui, bet ir pramonėi. Neseniai Tarybų Sąjungoje jį imta naudoti plieninėms ir špizinėms detalėms nuo korozijos apsaugoti.

Kaip žinome, gaminiai iš plieno ir špiziaus rūdija, jei tik jų paviršius nėra apsaugotas nuo deguonies veikimo. Šiuo tikslu metalų paviršius padengiamas kokių nors apsaugnių sluoksniu: laku, dažais, nerūdijančio metalo

Minime dviejų metų liūdną sukaktį nuo mirties

JOKŪBO JAŠINSKO

Gegužės 23 d., 1959 m., Windsor, Ont., mirtis išskyrė iš gyvųjų tarpo Jokūbą Jašinską, seną Liaudies Balso skaitytoją ir rėmėją.

Velionis paliko dideliame nuliūdime sesutę Zonę, švogery Feliksą ir jų sūnų Riči Ambrose, gyvenančius Kanadoje. Sesutes, Dorotę Slavinską ir Mar, bei švogery Rumią, Rockford, Ill., JAV. Taipgi sesutę Oną ir švogery Sabus, gyvenančius Tarybų Lietuvoje.

Jokūbas Jašinskas iš Lietuvos kilęs vidutinio ūkininko šeimoje, Biržų apylinkės ir parapijos, Pavniškų kaimo.

Lai jis ramiai ilsisi šaltame Green Lawn Memorial Park kapelyje, Windsor, Ont., o mes pasilikę niekados jo neužmiršime kol gyvi būsime ir lankysime jo kapą iki galėsime.

Liūdinčios sesutės, visi giminės, artimi draugai-draugės ir kaimynai.

Zonė Ambrose,

Rowdon, Que.

ar plastmasės plėvelė ir kt. kitų komponentų. Ekstrahavimas vyksta kaitinant superfosfatą iki 100 laipsnių C, atskiedus jį dvigubame vandens kiekyje.

Jeisko poligrafijos mašinų gamyklos darbuotojai ėmė taikyti plieninėms ir špizinėms detalėms padengti naują originalų būdą — superfosfatavimą.

Tam naudojamas tirpalas, kurį sudaro superfosfato vandeninis ekstraktas ir nedidelis kiekis sieros rūgšties, natrio šarmo bei kai kurių

Superfosfatuojant gaunama nuo 2 iki 30 mikronų storio apsauginė plėvelė. Pridėjus į ekstraktą truputį nikelio sulfato ir mangano karbonato, galima gauti blizgantį paviršių. Išdžiovintas gaminyje padengiamas mineraline alyva.

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Primam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 85 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.
Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokesčiai yra Ukrainska Knyha nustatyta.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

